

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3To/7/2014
Identifikačné číslo spisu:	9508100058
Dátum vydania rozhodnutia:	01.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Burger
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9508100058.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Viliama Dohňanského na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 1. októbra 2014 v trestnej veci obžalovaného Bc. T. Z. pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 30. júna 2002, vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK-2T 45/2013, o odvolaní podanom obžalovaným proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 16. januára 2014, sp. zn. PK-2T 45/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného Bc. T. Z. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Uvedeným rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku bol obžalovaný Bc. T. Z. uznaný za vinného z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 30. júna 2002 na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom období najneskôr v roku 2001, v meste Senica, okres Senica Y. U. zosnoval a s doposiaľ nezistenými osobami postupne vytváral a štruktúrne formoval zločineckú skupinu, neskôr nazývanú „U.“ alebo „chlapi od U.“, ktorá na území Trnavského a Bratislavského kraja koordinovane pôsobila až do 29. septembra 2007 s cieľom páchania zločinov tak, aby tým získali priamo alebo nepriamo finančný a majetkový prospech, najmä spôsobom vydierania, zastrašováním, podvodmi a vyhrážkami, pričom druh a rozsah činnosti, plánovanie síl a prostriedkov určoval výhradne Y. U., ktorý pod svojou neustálou kontrolou jednotlivými úlohami poveroval priamych podriadených členov zločineckej skupiny, tzv. pravé ruky, ktorými boli v priebehu existencie skupiny A. V., Y. S., S. E., T. Q., blízkym organizačným pracovníkom bol člen zločineckej skupiny R. S. a títo ďalej v zmysle príkazov Y. U. riadili zverené úlohy a jednotlivé akcie, ako aj členov zločineckej skupiny a osôb činných pre zločineckú skupinu, pričom členmi zločineckej skupiny boli:

Y. U. ako vodca zločineckej skupiny v celom období najneskôr od roku 2001 až do 29. septembra 2007, pričom spáchal skutky pod číslo 3/, 4/, 5/, 6/, 7/, 8/, 9/ a 11/,

A. V. najneskôr od roku 2001 do apríla až mája 2003, potom od presne nezisteného obdobia roku 2004 do roku 2005. ktorý najskôr robil rozpisovanie služieb biletárov a vyhadzovačov na diskotékach, potom bol v tzv. výjazdovej skupine, neskôr bol veliteľom tzv. výjazdových skupín, vymáhal pohľadávky, bol v pozícii pravej ruky Y. U., bol poverený Y. U. riadiť násilnú činnosť tzv. rozbíjačov a vyberaním nelegálnych poplatkov od podnikateľov za tzv. ochranu,

T. Q. najneskôr od januára roku 2005 do 29. septembra 2007 bol v tzv. výjazdovej skupine spolu s členom zločineckej skupiny T. U., bol pravou rukou Y. U. a ako člen zločineckej skupiny spáchal skutky č. 6/, 7/, 8/, 9/ a 11/,

S. E. najneskôr od roku 2003 do 29. septembra 2007 bol pravou rukou Y. U., vystupoval v zločineckej skupine v mene Y. U., informoval Y. U. o zatknutí T. Q. a Y. Y. s tým, že uviedol „zebrali našich“ a následne sa vyhrážal C. A.. aby nevypovedal proti Y. U., a že on to ide riešiť s obhajcom, mal na starosti tzv. vydieračky,

T. U. najneskôr od mesiaca august roku 2005 do presne nezisteného obdobia najneskôr do 29. septembra 2007 bol členom tzv. výjazdovej skupiny s pravou rukou a členom zločineckej skupiny T. Q. a ako člen zločineckej skupiny spáchal skutky č. 6/ a 8/,

R. S. od presne nezisteného obdobia najneskôr od roku 2001 do 29. septembra 2007 pomáhal Y. U. zabezpečovať organizáciu zločineckej skupiny tým, že rozpisoval služby tzv. biletárov - vyhadzovačov a výjazdových skupín, zvolával členov skupiny na porady, robil osobného šoféra Y. U. a jeho rodine a spáchal ako člen zločineckej skupiny skutok pod číslom 3/,

R. Q. v presne nezistenom období v rozmedzí roku 2001 najneskôr do roku 2005 bol tzv. biletárom - vyhadzovačom na diskotékach, bol členom tzv. výjazdovej skupiny a tzv. rozbíjač a ako člen zločineckej skupiny spáchal skutok č. 5/,

C. Z. v presne nezistenom období v rozmedzí roku 2001 najneskôr do roku 2005 bol tzv. biletárom - vyhadzovačom, rozbíjačom a šoférom a ako člen zločineckej skupiny spáchal skutok č. 3/ a 5/,

pričom činnými pre zločineckú skupinu boli:

A. V. v čase spáchania skutkov č. 6/, 7/ a 12/,

C. A. v čase spáchania skutkov č. 9/ a 11/,

Y. R. v presne nezistenom období najneskôr od roku 2001 najneskôr do roku 2005 robil šoféra a spáchal skutok č. 5/,

A. G. v presne nezistenom období v rozmedzí od roku 2004 do 29. septembra 2007 robil biletára - vyhadzovača a usporiadateľa na diskotékach a v čase spáchania skutku č. 7/ a 12/,

Y. Y. v čase spáchania skutku č. 11/,

pričom mjr. v zál. Bc. T. Z. v priebehu roku 2002 poskytoval podporu zločineckej skupine tým, že ako príslušník Policajného zboru Slovenskej republiky, v tom čase zaradený na Obvodnom oddelení Policajného zboru R. poskytoval Y. U. informácie z policajného prostredia ako aj o pripravovaných a vykonávaných akciách v služobnom obvode Okresného riaditeľstva Policajného zboru Senica, konkrétne okrem iného aj dňa 22. mája 2002 informoval Y. U. a A. V. o tom, aby U.udia nešli do obce Studienka, ktorí mali vydierať podnikateľa M. I., nakoľko je na nich pripravená policajná akcia zameraná na ich zadržanie, čo však aj napriek upozorneniu Y. U. a A. V. nerešpektovali a následne boli zadržaní Pohotovostným policajným útvarom Krajského riaditeľstva Policajného zboru Bratislava a zároveň Y. U. vykonával povinné organizačné porady s členmi zločineckej skupiny a osobami činnými pre zločineckú skupinu, na ktorých sa plánovali a vyhodnocovali jednotlivé akcie zločineckej skupiny, ďalej sa vykonávala povinná fyzická príprava, Y. U. stanovil systém rozdeľovania finančného zisku v

zločineckej skupine, zabezpečoval ubytovanie niektorých členov zločineckej skupiny, stanovoval sankcie pri porušení jeho príkazov a nariadení a pri svojvoľnom opustení zločineckej skupiny a zločinecká skupina disponovala zbraňami ako sú baseballové palice a obušky, a motorovými vozidlami.

Za to bol obžalovanému Bc. Z. podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 30. júna 2002 uložený trest odňatia slobody na tri roky.

Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 30. júna 2002 na výkon trestu odňatia slobody zaradil súd obžalovaného do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 47 ods. 1 Tr. zák. účinného do 30. júna 2002 mu súd uložil aj trest straty inej hodnosti, a to dôstojníckej hodnosti podľa § 20 ods. 1 písm. b/ Zákona č. 73/1998 Z.z., o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný Bc. Z. hneď na hlavnom pojednávaní odvolanie. V jeho písomnom odôvodnení podanom obhajcom obžalovaného uviedol, že spáchanie uvedeného skutku popiera, keďže sa ho nedopustil. Podľa jeho názoru prokurátor ako aj Špecializovaný trestný súd v Pezinku boli od začiatku voči jeho osobe zaujatí.

Obžalovaný tvrdí, že súd rozhodol bez toho, aby riadne zistil skutkový stav a bezdôvodne odmietol vykonať dôkazy, ktoré niekoľkokrát navrhol. Konkrétne navrhol vypočuť nespočetne veľa osôb z policajného prostredia, z prostredia záujmových osôb polície, čím by sa potvrdilo, že osoba V. klame. Súd mu neumožnil konfrontáciu s touto osobou. Pritom pri položení jednej otázky by obžalovaný presvedčil súd, že uvedená osoba klame.

Z listinných správ, ktoré obžalovaný predložil súdu, podľa jeho názoru jasne vidieť protichodné odpovede bývalého a súčasného riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Senica na otázku obžalovaného, či sa uvedené riaditeľstvo podieľalo na akcii v Studienke, ktorú mal obžalovaný prezradiť.

V odvolaní napadnutom rozsudku sa uvádza, že odsúdený A. V. bol vzatý do väzby dňa 23. mája 2002 o 10.55 hod., zatiaľ čo v správe riaditeľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Senica JUDr. Vladislava Jopeka sa konštatuje, že bol zadržaný po akcii Studienka príslušníkmi polície dňa 23. mája 2002 o 01.42 hod. Obžalovaný Bc. Z. to považuje za zavádzajúce informácie zo strany súdu.

Ďalej obžalovaný v odvolaní vytýka, že počas celého procesu sa nikto nechcel zaoberať otázkou s kým bol v hliadke dňa 15. mája 2004 a 24. mája 2007 pri ukladaní pokuty Y. H. (svedčiacemu proti obžalovanému), napriek pocitu obžalovaného, že zo strany H. ide o pomstu, ktorou sa mu vyhŕžal pri ukladaní pokuty za dopravný priestupok. Pritom nie je pravdou, ako sa píše v napadnutom rozsudku, že by pri ukladaní pokuty bol obžalovaný v dopravnej hliadke sám.

Podľa názoru obžalovaného Bc. Z. neexistuje žiaden priamy dôkaz potvrdzujúci, že skutočne V. a U. telefonoval v súvislosti s akciou v Studienke. Pochybné je aj tvrdenie obsiahnuté v rozsudku o tom, že Y. U. informoval viackrát o pripravovaných policajných akciách, pričom sa mu kladie za vinu len konkrétna akcia zo dňa 22. mája 2002.

Pre obžalovaného je záhadou aj skutočnosť, ako mohol podporovať informovaním zločineckú skupinu o akcii v Studienke, keď nie je preukázané, že by uvedený skutok nejaká zločinecká skupina spáchala. Pokiaľ dňa 27. decembra 2013 bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie konkrétnym osobám pre spomenutý skutok, obžalovaný tento procesný úkon považuje za účelový.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že polícia nemala vedomosť o tom, že by akcia v Studienke bola prezradená, čo vyplýva i z rozsudku prvostupňového súdu (str. 89). Obžalovaný považuje za zarážajúce, že sú mu kladené za vinu skutky opísané ľuďmi, ktorí nie sú dôveryhodní a celé obvinenie je postavené

na ich výpovedi. V samotnom rozsudku sa píše, že únik informácii mohol ísť od kukláčov, ÚBOK-u Policajného zboru Trnava (str. 43).

Obžalovaný v odvolaní ďalej uvádza, že prvostupňový súd sa nevysporiadal s tým, že v zákone č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 30. júna 2002, podľa ktorého bol odsúdený, sa síce skutková podstata trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny nachádza, ale v žiadnom ustanovení vtedy účinného Trestného zákona nie je podporovanie zločineckej skupiny definované. Okrem toho sa v uvedenom zákone pri § 89 uvádza v odseku 27, že na postih páchatel'a za tento trestný čin bude potrebné preukázať i niektorý z alternatívnych znakov pod písm. a/ až písm. c/ obsiahnutých v § 89 ods. 27 Tr. zák. (účinného do 30. júna 2002), ktoré charakterizujú zločineckú skupinu. Ani jeden z týchto znakov mu preukázaný nebol, takže obžalovanému Bc. Z. nie je jasné, akým spôsobom orgány činné v trestnom konaní dospeli k názoru, že jeho konanie má všetky znaky podporovania zločineckej skupiny.

Z týchto dôvodov obžalovaný navrhol, aby odvolací súd po preskúmaní veci, rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zrušil a buď ho spod obžaloby oslobodil, alebo vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju znova prerokoval a rozhodol.

Dodatočne zaslal obžalovaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dve písomnosti označené ako žiadosti. Konkrétne žiadosť o mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody s poukazom na ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. a žiadosť o odloženie rozhodnutia odvolacieho súdu v tejto trestnej veci vzhľadom na neukončenie trestného stíhania vedeného proti obvineným V., J. a U. za trestný čin hrubého nátlaku podľa § 235b ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. súvisiaceho s následnou policajnou akciou v Studienke.

Po určení termínu verejného zasadnutia o odvolaní obžalovaný Bc. Z. prostredníctvom svojho obhajcu predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vlastnoručne podpísanú žiadosť, v ktorej výslovne žiada, aby sa odvolacie konanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. Za splnenia zákonných podmienok uvedených v ustanovení § 293 ods. 7 Tr. por. odvolací súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného.

Na podklade podaného odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov v rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, majú na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd zistil, že podané odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Ako už bolo uvedené, obžalovaný považoval za bezdôvodné prvostupňovým súdom odmietnuté vykonanie ním navrhovaných dôkazov, ktoré v podstate navrhoval počas celého trestného konania. K tomu je potrebné zo strany odvolacieho súdu uviesť, že rozsah vykonaného dokazovania určuje súd, majú na zreteli vykonanie tých relevantných dôkazov, na základe ktorých možno ustáliť skutkový stav a právnu kvalifikáciu skutku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že tento zaujal svoje stanovisko k návrhom obžalovaného Bc. Z. na doplnenie dokazovania (v podstate k návrhu identického s obsahom odvolania) na strane 91 a nasled. uvedeného rozsudku. Výsluch svedka M. I. súd správne odmietol z dôvodu, že nesúvisí s podstatou protiprávneho konania kladeného obžalovanému Bc. Z. za vinu. K návrhu na výsluch riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru Y. k tomu, či došlo k vyzeradeniu akcie v Studienke, súd logicky konštatoval nepotrebnosť vykonania tohto dôkazu, keďže zo zápisníck o zadržaní jednotlivých osôb v Studienke a rozhodnutí súdu o ich vzatí do väzby vyplýva, že len ignorovanie informácie o nej členmi skupiny, okrem V., ktorý po jej obdržaní (čiže prezradení) zmenil postoj a do Studienky nešiel, nevyvolalo podozrenie polície z jej prezradenia. Preto je správna úvaha prvostupňového súdu, že navrhovaný svedok Y. nemôže mať žiadne presvedčivejšie informácie o tom, či bola, alebo nebola policajná akcia v Studienke prezradená.

V súvislosti s obžalovaným Bc. Z. namietanou, údajne zavádzajúcou informáciou o čase zadržania A. V., odvolací súd konštatuje, že rozhodujúcou je skutočnosť, že menovaný bol zadržaný až 23. mája 2002, na rozdiel od iných členov skupiny zadržaných dňa 22. mája 2002, čo potvrdzuje tvrdenie V. o prezradení policajnej akcie vedúce ho k tomu, že do Studienky nešiel.

Okrem toho prvostupňový súd jasne a presvedčivým spôsobom na strane 88 aj na strane 90 posledný odsek napadnutého rozsudku odôvodnil, na základe ktorých dôkazov a akou úvahou dospel k záveru, že informátorom U. bol obžalovaný Bc. Z.. Pritom výpoveď obžalovaného A. V. o tom, že mu priamo volal Z., keďže sa nedovolal U., korešponduje s výpoveďou S. a H., že Z. bol policajt, ktorý poskytoval U. informácie z policajného prostredia, pričom došlo opakovane aj k osobným stretnutiam obžalovaného Bc. Z. a U..

Otázka zloženia policajnej hliadky v čase, keď mal obžalovaný Bc. Z. v rokoch 2004 a 2007 uložiť pri cestnej kontrole Y. H. pokutu, a teda podľa Z. výpovede H. sú pomstou za tieto pokuty, je nepodstatná. Výpovede H. korešpondujú s výpoveďou S., V. i ďalšími už spomenutými dôkazmi.

Posúdenie dôveryhodnosti výpovedí je vecou spadajúcou do hodnotenia dôkazov, čo je záležitosťou súdu. Vykonané dôkazy aj z pohľadu odvolacieho súdu do seba zapadajú, a preto všeobecná námietka obžalovaného o nedôveryhodnosti usvedčujúcich výpovedí je postojom obžalovaného Bc. Z. k nim, keďže žiadnym konkrétnym dôkazom sa táto námietka nepotvrdila.

Pokiaľ obžalovaný Bc. Z. spochybňuje právnu kvalifikáciu skutku kladeného mu za vinu, odvolací súd poukazuje na tú časť rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho (sp. zn. 1 Tdo V 14/2012), kde sa uvádza, že „obžalovaný Z. nebol členom zločineckej skupiny, ale ju podporoval poskytovaním informácií z policajného prostredia. Táto jeho činnosť napĺňa všetky znaky zákonnej skutkovej podstaty trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 30. júna 2002“. Pritom odvolací súd zdôrazňuje, že predmetom dovolacieho konania bola práve adekvátnosť právneho posúdenia konania obžalovaného Bc. Z.. Akékoľvek ďalšie úvahy uvedené v odvolaní týkajúce sa právnej kvalifikácie skutku sú preto bezpredmetné. Týka sa to aj úvahy obžalovaného o potrebe vyčkania rozhodnutia v trestnej veci vzťahujúcej sa k hrubému nátlaku v Studienke. Skutok spáchaný obžalovaným Bc. Z. je samostatným dokonaným trestným činom, ktorého trestnosť nie je akcesoricky viazaná na to, či sa páchatelia aspoň pokúsili o trestnú činnosť v Studienke.

Trest odňatia slobody uložený obžalovanému Bc. Z. na samej dolnej hranici trestnej sadzby považuje odvolací súd vzhľadom na závažnosť činu, keď osoba v dôstojníckom policajnom postavení koná zločinne, za neprimerane mierny, pre absenciu odvolania prokurátora odvolacím súdom nenapraviteľný. Úvahy obžalovaného Bc. Z. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody s poukazom na ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. sú preto neakceptovateľné.

Keďže odvolací súd nezistil dôvodnosť obžalovaným podaného odvolania podľa § 319 Tr. por. ho zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.